

ne, pa se bo veleprodajalcem in malo-prodajalcem odobrila razlika v stopnji oblastne trošarine na zaloge od 15. aprila na način, kakor bo to predpisal finančni minister, toda le tedaj, če so bile zaloge večje od 100 litrov ali 100 hektoliterskih stopenj.

Konkurz Slavenske banke. Upravni odbor Slavenske banke v Zagrebu je predložil dne 10. julija konkurznemu sodišču v Zagrebu poravnalni predlog, s katerim ponuja upnikom II. razreda 22odstotno svoto njihovih terjatev, plačljivo v gotovini takoj po pravomočnosti poravnave. Upniki so edino kompetentni (pristojni), da se izjavijo o tej poravnavi. V to svrhu je sklican zbor upnikov Slavenske banke za dan 25. t. m. na sejo v Zagreb, ki bo ob 9. uri dopoldne.

Čudno vreme. Vremenoslovci so vsi enoglasnega mnenja, da je zapustila letošnja izredna zima sledove celo v poletju. Nikdar še niso opazovali pojava, ki ga beležijo dne 9. junija in sicer: ta dan je bilo v ameriškem Washingtonu 39 C. Solnčarica je napadala ljudi; v Madrasu v Indiji je bilo istega dne izredno mrzlo in je zapadlo snega 45 cm na debelo.

Stanje hmeljskih nasadov. Zalec v Savinjski dolini, dne 10. julija 1929. — Hmeljska rastlina je v obče zdrava, če so se tudi v minulem tednu pojavile v posameznih nasadih hmeljske uši. Vreme je še precej ugodno, le toplejših noči bi si hmeljarji želeli. Zgodaj obrezana hmeljišča prehajajo v cvet, pozno obrezana pa dobivajo cvetne nastavke. Pred kratkim so eksporterji nakupili 700 do 800 stotov hmelja in se le-ti zanimajo še za ostanek lanske letine, ki ga cenimo na skupno 5—600 stotov.

»Naših gorice«, glasila Vinarskega društva za Slovenijo, 7. zvezek je izšel. Vsebina: S prvega slovenskega vinarskega kongresa v Krškem. — Ahilejev vinograd. — Montikola v osušenem in kamenitem svetu. — Strune v mladih trsnih nasadih. — Ob 20letnici absolutov mariborske Vinarske in sadjar-

ske šole iz leta 1909. — Društvene vesti in razen drobiž. — »Naše gorice« stanje na leto le samo 30 dinarjev, za društvenike z letno članarino po 30 D — brezplačno.

DOBIČKANOSNOST KONJ DIRKAČEV.

Kolikokrat se čudimo, ako čitamo, da so bili izdani za tega ali onega konja dirkača stotisoči. Ogromne kupne ali prodajne svote za konje dirkače žival lastniku potroji. Sploh gre po časopisju glas, da se izplača najbolj velike denarne svote naložiti v konje dirkače. Konj, ki pride n. pr. v Nemčiji sploh v poštev za dirke, stane 15.000 mark (1 marka 14 Din). Za srednje dirkače plačujejo 80 do 100.000 mark.

Dve nemški največji konjarni, ki se pečata z vzrejo in prodajo dirkalnih konj, sta: Oppenheim in Weinberg. — Konjarna Oppenheim je imela l. 1926 žrebca Oleandra, ki se je poskusil dva krat na dirki. Naenkrat je žival zbolela in so jo hoteli izvedenci ustreliti. Konjar tega ni pustil. Leta 1927 je zaslužil Oleander na dirki 105.000 mark, leta 1928 253.000 mark, skupaj 360.000 mark.

Dirkač Weisdorn je pridobil l. 1925 205.000 mark.

Angleški športnik Joel je plačal za dirkača Prince Palestine 800.000 mark. Konjerejec Edmond Blanc je kupil konja Flyng Fox za 790.000 mark. Prodaja je bila žival za dva milijona in je pridobil lastnik s tem izrednim dirkačem 4 milijone mark in to v mirnih časih.

Najdražjega konja v Nemčiji je kupila leta 1903 kraljeva konjarna Grac ditz za 420.000 mark, prodan je bil pozneje v Ameriko za 8 milijonov mark.

Navedeni vzgledi nam povedo več nego dovolj, kako so razumeli in še razumejo bogati konjerejci nalagati denar v najboljšo banko v — konje dirkače!

Organistovske zadeve.

»Slovenski Gospodar« vedno prinaša poročila o društvenih zadevah organistov, za kar mu moramo biti organisti tudi zelo hvaležni. Svojo hvaležnost bomo najlepše izkazali s tem, da bomo agitirali za čim večjo razširjenost lista. Več ljudi bo čitalo »Slovenskega Gospodara«, več bo poučenih o naših razmerah. Sedaj se je pričela druga polovica leta. Organisti, potrudite se in pridobivajte za list novih in zvestih naročnikov!

Izrednosti.

Z gledališkega odra v samostan.

Ena najbolj znanih ter slavljenih igralk na gledaliških odrih v Parizu je bila v letih pred izbruhom svetovne vojne Eva Lavalliere. Od gledalcev je bila oboževana in to posebno v raznih mladostnih ulogah veseloiger. Ravnatelj gledališč so jej plačevali za nastope najvišje svote. Zbrala je velikansko premoženje in je posedala v Parizu 2 razkošno opremljeni vili, v svetovnoznem letovišču Nizza eno in eno v Deauville. Živela je kakor princezinja in je imela vse, kar jej je pozelelo srce. Po končani vojni je bila stara 40 let in je

še vedno hotela nastopati v ulogah 18-letne. Ako se je pokazala v povojnem Parizu na odru, je bilo gledališče od igre do igre slabše zasedeno. Gledališki ravnatelj so jej ponujali le nekako miloščino v primeri s predvojnimi mesečnimi plačami.

Naenkrat je Eva izginila iz Pariza in nikdo ni znal kam. Časnikarji so je slednjič vendar le izsledili v priprostem samostanu Vittel. Radovedni poročevalci listov, igralci, prejšnji prijatelji — vse je vrelo v samostan, da bi videli nekdanjo boginjo odra in jo uprašali, zakaj se je zaprla v samostansko celico. Prejeli so le odgovor: »Eva Lavalliere je umrla in živi še samo spokojna sestra Neža.

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

Pa res! Gospod policijski komisar je bil v skrajni zadregi. Prepričan je bil, da je rodbina de Romaine nedolžna. In vendar ni mogel in ni smel poseči vmes. Kajti suhljatega moža v sivi suknji je ščitila vsemogočna roka gospoda notranjega ministra.

Pa tudi zaupnik notranjega ministra in njegov tajni detektiv je bil v veliki zadregi.

Govorilo se je o njem, da noben skrit kotiček ne uide njegovi pozornosti, da njegovi fini prsti najdejo vsak še tako skrit gumb, ki odpre tajna vrata, da njegovim orlovskim očem ne uide nobena še tako drobna špranja, da je naravnost nezmočljiv v svojih izvajanjih in sklepanjih, — toda topot je moral po treh urah napornega in natančnega iskanja priznati, da tudi on ničesar ne najde.

Ali so njegovi sicer popolnoma zanesljivi pomočniki od tiste usodne torkove noči sem kedar za kak trenutek popustili v čučenosti in jim je

prav tistikrat mladi lopov Jack ušel, — ali pa je res sam vrag odnesel mladega grofa skozi dimnik.

Javno mnenje se je na mah obrnilo proti oblastim. Komtesa de Romaine je poskrbela, da se je zgodba o človeku, ki je tisto noč postopal krog pristave, razvedela daleč naokoli. Da je tisti človek obenem član tajne policije Njegovega veličanstva, to javnosti prav nič ni motilo. Meščani iz St. Lô so glasno zahtevali, da mora priti pred sodišče. Prefekt, komisar in prokurator, vsi so po vrsti dobivali grozilna pisma, protestni shodi so bili na dnevnem redu, zabavljalo se je čez oblasti, čez policijo, čez upravo. Položaj je postal tako kritičen in nevzdržen, da sta prokurator in prefekt resno uvaževala misel, ali bi ne bilo najbolje odstopiti.

In tedaj je mož v sivi suknji izginil, da nihče ni vedel kam. Si tudi noben policijski uradnik ni upal poizvedovati za njim, vsak se je bal, da dobi posla z notranjim ministrom, vojvodo Otrantskim.

6.

Protiv koncu decembra je napovedala grofica de Romaine, da bo zapustila Francijo.

SOCIALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Je-rejevo knjigo »Socialno vprašanje« za Din 28.— v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Se le sedaj par dni pred smrtjo je smelo do sestre Neže nekaj najboljših prijateljev, ki so se poslovili od nje na smrtni postelji. Igralka Eva je te dni umrla kot spokornica — Neža!

Najbolj čudno pokopališče.

Posebno po vojni je postalo znano mesto Rapallo, ki leži ob severni italijanski obali. Kraj je že po naravi legi zelo lep in iskan od letovičarjev. Okolica Rapalla je posuta z vilami in mičnimi gradovi, ki so last francoskih ter italijanskih plemenitav in milijonarjev. Prava skrivnost je gradič grofa Molfino, ki je pozidan v dolini, ki nosi lepo ime »Valle Christo«. Pri gradu je velik park, v katerega ne sme nikdo od nepoklicanih. Skozi desetletja je mučila radovednost Rapallčane, kaj neki prikriva park v »Valle Christo«, da ne sme nikdo iti v njegovo bližino.

Te dni se je pa le posrečilo nemškemu častnikarju, da je bil v tem parku in je razjasnil skrivnost tako le:

Pred dobrimi 30 leti je poročil že starejši grof Molfino mlado, a seveda nad vse lepo gledališko igralko. Da bi jo za vedno pridobil in priklenil nase, je pozidal rajske gradič in krog njega je pustil nasaditi res vsega občudovanja vrednega park. Na sredini drevoreda je pozidal kot nekako nebeško stavbo majhno gledališče, na kojega odru je nastopala Molfinova mladostna žena in deklamirala možu kot edinemu gledalcu odlomke iz raznih iger. Stari grof in mlada grofica sta živela par let čisto sama zase v gradu ter parku. Kar preko noči je izginila grofica in bogati plemenitaš je ni videl nikdar več!

Mesto ženske je začel oboževati pse. Po celem parku in krog gledališča je vse polno marmornatih spomenikov z napismi, ki svedočijo, da počiva pri spomeniku pes, ki je služil grofu Molfinu toliko let in se odlikoval po tej ali oni prednosti. Vsak napis na pasjem spomeniku je zasmeh na pobeglo grofovo ženo! Nekdaj park ljubezni in rajske sreče — danes pasje pokopališče: to je gotovo izrednost!

ZA RAZVEDRILLO

Ko se je mudil švedski kralj Gustav III. v Parizu, je prišlo k njemu odposlanstvo vseučilišča, da bi mu častitalo, ker je slavni iznajditelj kloro in mangana Scheele njegov podanik in rojak. Kralja, ki se je malo zanimal za znanost, je bilo sram, da ni še nikdar čul o tem znamenitem možu. Poslal je takoj brzosela na Švedsko s kratkim ukazom: »Povišajte Scheeleja v grofovski stan!« — »Da«, je dejal ministrski predsednik, »naj se zgodi; toda kdo je Scheele?« — Tajnik je moral iskati. Vrnil se je k predsedniku in poročal: »Scheele je topničarski poročnik, lep fant ter izboren strelec!« — Drugi dan je postal navaden poročnik grof — učenjak pa je ostal navaden državljani. Pomota je bila odkrita še le po kraljevi vrnitvi. — Kralj je bil ves iz sebe: »Kako je mogoče, da ne veste, kdo je Scheele?« se je jezil. Sam je vedel to že 4 tedne.

Egiptovski kralj Sesostris, ki je živel okrog leta 1300 pred Kr., je upregel večkrat ujete kralje v zmagovalni voz. Neki kralj, ki je moral vleči voz, se je oziral neprestano na kolo voza, kar je vzbudilo Sesostrisovo pozornost. Vprašal je tedaj ujetnika, kaj pomeni njegovo oziranje. Ujeti kralj je odgovoril: »V kolesu vidim obraz minljive pozemske slave. Komaj je del kolesa zgoraj, takoj je zopet pri tleh in oni del, ki je bil prej spodaj, je zopet zgoraj.« Sesostris se je zamislil in vrnil dotičnemu kralju svobodo.

Ko se je Franc Jožef postaral in mu je opešal vid, si je kupil očala. Kot so vsi stari ljudje pozabljivi, so bila očala zmiraj kje založena, mesto da bi bila na cesarjevem nosu. Ves dvor je iskal tedaj očala in obveljalo je pravilo, — kdor najde očala, dobi red. Nekoč je prišel nekdo v cesarski grad v Schönbrunn na obisk, baš ko je bilo iskanje očal v teku. Dotičnik se je čudil in de-

jal ministrskemu predsedniku, zunanjemu ministru in najvišjemu komorniku: »Zakaj si pa Njegovo Veličanstvo ne nabavi vsaj še ena očala?« — Tedaj so vsi trije dostojanstveniki prebledeli: »Da bi Njegovo Veličanstvo tega ne storilo! Saj potem bi bili mi vsi brez dela!«

Starogrški Homer piše o grškem borcu pred Trojo, imenovanem Stentor, ki je posedal tako mogočen glas, da je prekričal 50 drugih ljudi. V Budimpešti hranijo lobanjo huzarskega stotnika, ki je bil drugi Stentor. Imenoval se je Miklos. Kadar je korakal na čelu stotnije, ga je bilo slišati v udaljenejši ulice, ne oziraje se na cestni trušč. Priče trdijo, da so zmirom žvenketala okna, kadar je govoril Miklos z navadnim glasom v zaprti sobi. Če se je v družbi zasmel, je pognal pritisk zraka nihalo pri uri, če je stala.

Avtomobil pozdravlja. V Slivnici pri Mariboru se danes gospodari ob državni cesti imovit posestnik, ki pozdravi spoštljivo vsak mimofrčeči avtomobil. Uprašal sem ga pred dnevi, zakaj skazuje toliko spoštovanja ter časti novodobnemu vozilu. Kmet je odgovoril: »Pred kakimi 20 leti so začeli bržeti skozi Slivnico prvi avtomobili. V nedeljo popoldne smo trije sosedni fantje po popivanju prepevali proti večeru po cesti. Naenkrat se nam približa avtomobil, na katerem sta sedela spredaj šofer in imovit gospod. Ustavili smo z razprostrtimi rokami avto. Gospod je izstopil in uljudno uprašal: Kaj želite? Odgovorili smo mu, da sme peljati naprej pod pogojem, ako nas vzame seboj do Maribora. Brez premisleka je odprl vrata na vozu in nas povabil, naj vstopimo. Sedli smo vsi trije na prostor zadaj. Jezus — Marija! je šlo . . . in prijetno je bilo, da smo vsi trije vsled vožnje in pijanosti zadremali. Prebudili smo se drugo jutro v — Leobnu in avtomobil brez nas naprej! Trije smo imeli 4 krajcarje in »per šub« so nas spravili ob kruhu in vodi v Slivnico. Od tega časa je zame avtomobil največji gospod!«

»Ni je pravice v tej deželi!« je pravila vsa ogorčena. »Sicer bi morilec mojega sina ne bil mogel nekaznovan izginiti.«

Sklenila je, da se bo s hčerko preselila v Rim, kjer je imela mnogo prijateljev. O mladem grofu Jacku de Romaine slejkoprej ni bilo ne sledu ne glasu. Ljudje so splošno pravili, da ga je suhljati detektiv spravil iz sveta, se polastil draguljev in izginil.

Zato je umljivo, da je gospod cesarski prokurator z vso ljubeznjivostjo in postrežljivostjo poskrbel grofici in njeni hčerki potni list in vse pripravil za potovanje. Določili so, da odpotujeta 28. decembra v zasebni kočiji do Caena, da tam prenočujeta in sedeta drugo jutro na poštni voz za v Pariz.

Opoldne bi imeli odpotovati. Tisto jutro je šla komtesa Mariette še k sv. maši, ker je bil praznik nedolžnih otročičev.

Zgodaj je prišla, cerkev je bila polna ljudi. Postavila si je svoj stolček za širok steber, sedla in se vtopila v molitev.

Pa bistro oko bi bilo kmalu opazilo, da je njena pobožnost le navidezna. Njene misli so bile očividno vse drugod in njene črne oči so nemirno begale od obraza do obraza in v njenem shujša-

nem obrazu je ležala pritažena, boječa skrb, da je ne bi kdo opazil.

Mrzlo je bilo in komtesa Mariette si je trdno zavijala krog ramen svoj obilni, dolgi povrtnik. Postaren mož je delil za malo odškodnino glinaste grejače, enega je prinesel tudi komtesi in ji ga položil pod noge. Pri tem sta se njuna pogleda srečala in mož je komaj vidno pokimal.

Črez nekaj časa se je komtesa sklonila kakor v globoki pobožnosti. Ali pa morebiti, da bi dala grejaču drugo lego. Vsekakor bi bil bistri opazovalec spet videl, da je vzela grejač skrivaj v roke, ga stisnila pod pazduho in se še tesneje zavila v povrtnik.

Ljudje krog nje so bili zatopljeni v molitev, spet drugi so hodili sem in tja, prihajali in odhajali. Neki možki je prišel in pokleknil poleg nje. Preprosto delavsko obleko je nosil in raztrgane čevlje je imel. Komtesa Mariette se je hotela odmakniti, pa steber na desnici ji je branil, nazaj pa ni mogla, ker so stali in klečali drugi ljudje trdo za njo. Nevoljno je pogledala vsiljivega človeka, preprost delavec je bil po svoji zunanosti.

Tedaj je neznanec počasi dvignil roko k ovratniku svoje suknje in ga za trenutek obrnil. Na notranji strani ovratnika je bil vшит bel trak

Izšel je Lin
II. zvezek!

Res niste še na-
ročili

Karl Mayeva
knjige?

Ne čakajte, dokler
se še dobi. Nad
1000 knjig že raz-
prodanih, ostane
bo kmalu! Pišite
Tiskarni sv. Cirila
v Mariboru.